ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGrego
Winnipeg, Man., Canada.

ить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year $4.00
Per half year $2.00

РІК XI. Ч. 101 (1308). СУБОТА, 24. СЕРПНЯ 1929. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, AUGUST 24th, 1929. No. 101 (1308). VOL. XI.

The Provincial Library City

ТОВ. КОЛІСНИК ДОМАГАЄТЬСЯ МІНІМАЛЬНОЇ ПЛАТНІ ДЛЯ РОБІТНИКІВ У СЛЕЙВ ФОЛС.

Робітники при будові міської електростанції дістають лише 35 центів на годину, а повинні діставати найменше 42½ центів. — Комуністичний алдермен дав повідомлення, що на слідуючім засіданні міської ради буде домагатися заснування міського бюра праці. — Місто має давати роботу для робітників або повне утримання. — Гроші на покриття цього мають іти з провінціонального податку.

На останнім засіданні вінніпеґської міської ради, що відбулося в понеділок вечером, комуністичний алдермен тов. Колісник поставив домагання, щоб комітет публичних ужитків розслідив скалю платні й умови праці робітників, що працюють при будові міської електростанції у Слейв Фолс.

Тов. Колісник заявив, що його повідомлено, що контрактори й субконтрактори в Слейв Фолс платять робітникам лише по 35 центів на годину. Такого становища абсолютно не можна толерувати. Всі робітники, що є заняті при праці для міста, повинні діставати найменше 42½ центів на годину, як визначено фейр вейдж бордом.

На домагання тов. Колісника справу відіслано до комітету платні для розслідження.

Тов. Колісник дав також повідомлення, що на слідуючім засіданні міської ради він поставить внесок, щоб місто заснувало міське бюро праці для робітників. Внесок буде домагатися, щоб місто давало робітникам відповідну роботу за умірковану платню, або повне утримання з міської каси. Гроші на покриття цього мали би бути відтягнені з тої суми, яку місто платить провінції Манітобі титулом провінціонального податку.

Тов. Колісник виступив проти рекомендації фінансового комітету, щоб продати будинок, знаний як Ерік апартментс, за суму 10,500 доларів. Він заявив, що ціна не є досить висока, й запропонував, щоб місто тримало будинок і уживало його на приміщення для родин, якими опікується комісія соціяльного добродійства. Місто однаково винаймає приватні доми для цих родин і платить за них.

При рекомендації комітету публичних уліпшень, щоб приняти найнижчі оферти на будову кількох каналів у ріжних частинах міста, тов. Колісник зробив поправку, щоб уся робота була віддана міському інжінерові. Поправка була відкинена 10 голосами проти сімох. За нею голосували всі лейборитські алдермени, а проти неї всі буржуазні.

МІСТО ВІДМОВИЛОСЯ НАЗНАЧИТИ ПРЕДСТАВНИКА ДО БОРДУ.

Після довгої й оживленої дебати міська рада у Вінніпеґу на своїм останнім засіданні минулого понеділка, відмовилася назначити представника до консілейшен борду, який має розслідити "невільничий пакт", що забороняє міським робітникам у Вінніпеґу належати до трейд-юній. Цей пакт був ухвалений міською радою після генерального страйку в 1919 році. Запрошення назначити представника наспіло від Пітера Гінана, федерального міністра праці, який назначив консілейшен борд на домагання міських електричних робітників.

У дискусії над цею справою забірало голос 13 алдерменів. Тов. Колісник і лейборитські алдермени промовляли за назначенням представника від міста, а буржуазні алдермени були проти цього. Одинокий буржуазний алдермен Гонімен, який є перший рік в міській раді, хотів більше інформацій у цій справі й зробив поправку, щоб відложити справу на два тижні, однак її ніхто не попер. Підчас дискусії часто згадувано генеральний страйк 1919 року, про який буржуазія завжди говорить з піною на устах. Коли остаточно прийшло до голосування, 9 голосами проти 7 відкинено запрошення Гінана. Алдермен Гонімен стримався від голосування.

Зараз після того рішення Гінан назначив адвоката Р. Ф. МекВил'ямса представником міста в консілейшен борді. Адвокат Ралф Мейбенк уже є назначений представником від електричних робітників. Тепер вони обидва мають вибрати голову борду. Якщо вони не погодяться на нього, то міністерство праці назначить також голову.

З БОРОТЬБИ В АФҐАНІСТАНІ.

ПЕШАВАР, Бритійська Індія, 21. серпня. — Габібула Хан, як себе називає бандит Бача Сакао, що захопив афґаністанський трон, дуже розлютився тим, що його противник Надір Хан відносить великі побіди над його військом.

Він видав приказ, щоб кожного, хто згадає імя Надіра Хана, прибити публично до стіни за вуха й потім розстріляти з гармати.

Повстанці, що воюють проти Габібули, зловили недавно його генерала й цілий штаб та зіємажили їх в оливі.

Надір Хан зібрав армію з 16,000 людей, з якою облягає Гардез, звідки Габібула, який стає щораз більше й більше непопулярний, приготовив три лінії окопів для оборони столиці Кабуля.

Китайці проголосили воєнний стан у Манджурії

РАДЯНСЬКИЙ УРЯД ЗАПЕРЕЧУЄ БРЕХНІ, ПОШИРЮВАНІ НАНКІНСЬКИМ УРЯДОМ, ПРО "НАЇЗД" ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ НА КИТАЙСЬКУ ТЕРИТОРІЮ.

ШАНГАЙ, Китай, 21. серпня. — Китайська влада проголосила воєнний стан в цілій полосі китайсько-східньої залізниці. Кірінський провінціональний уряд вислав дві бригади артилерії до східнього кордону провінції Кірін.

Телефонічна комунікація з Харбіну на схід була перервана й влада складає вину на комуністичних агітаторів.

ПЕЙПІН, Китай, 22. серпня. — Тут офіційно оповіщено, що з Мукдену вислано сьогодні на північ 50,000 китайського війська, а другу армію вислано рівночасно з провінції Кірін.

Обидві армії вислано до Манчулі, на західнім сибірсько-манджурськім кордоні, де концентрується велика сила китайського війська.

ШАНГАЙ, Китай, 22. серпня. — Генерал Чан Су-Ліян, губернатор Манджурії, зарядив мобілізацію всьої резерви північно-східніх провінцій, що буде виносити 120,000 китайського війська.

МОСКВА, 18. серпня. — Радянський уряд категорично заперечив сьогодні брехні, поширювані нанкінським урядом, що радянське військо в який небудь спосіб зробило наїзд на Китай.

Навпаки, російські білогвардійці й нанкінське військо постійно роблять наїзди на радянську територію, стріляють і вбивають та ранять радянських громадян, а в теперішній час концентрують на кордоні таку велику силу, яку лише можуть змобілізувати.

ЧИСЛЕННІ ГОЛОДОВІ СТРАЙКИ В ІНДІЙСЬКИХ ВЯЗНИЦЯХ.

Арештовані робітничі провідники домагаються, щоб їх трактувати як політичних вязнів. — Деякі страйки тревають вже по три й по чотири тижні.

ЛАГОРЕ, Індія, 21. серпня. — Голодові страйки стали такі численні в індійських вязницях, що уряд Індії, який є агентом бритійського імперіялізму, задумує поробити зміни в законі про кримінальну процедуру, а уряд Пунджабу зарядив спеціяльне слідство в справі привілеїв політичних вязнів.

Багато індійців (переважно комуністів і трейд-юнійних провідників), обвинувачених в конспірації на повалення бритійського правління в Індії, поставили домагання, щоб їх трактовано як політичних вязнів, а коли їм це відмовлено, вони проголосили голодові страйки, з котрих деякі тревають вже по три й по чотири тижні.

За прикладом політичних вязнів пішли й звичайні вязні, які розпочали голодівку проти страшного тюремного режиму, і в деяких вязницях у Пунджабі голодують майже всі вязні.

Місцева преса використовує голодівку вязнів проти бритійського правління в Індії. На гіндуськім мітінґу в Армітсарі один промовець заявив, що бритійський уряд в Індії одного дня пропаде в димі, що повстане з гробів вязнів, які заморили себе на смерть.

До повищої новинки треба ще додати, що у Великій Британії є тепер при владі "робітничий" уряд МекДоналда, однак, як бачить читач, за його правління бритійські робітники й селяни так само стогнуть в ярмі бритійського імперіялізму, як і стогнали за правління консервативного уряду Болдвина.

ТРИЛІТНІЙ ХЛОПЧИК УБИТИЙ ТРАМВАЄМ СТРАЙКОЛОМА.

НЮ ОРЛІНС, 16. серпня. — Смерть трилітнього хлопчика Флойда Іста є останнім злочином трамваєвої компанії підчас теперішнього страйку трамваєвих робітників. Дитина була вбита трамваєм, яким їхав страйколом. Смерть хлопчини викликала велике обурення серед робітників.

Страйкері та їхні симпатики масово демонструють проти компанії й міської ради, яка ухвалює страйколомські закони.

НЮ ОРЛІНС, 19. серпня. — Помимо того, що страйколомський анти-джитні закон увійшов в життя, трамваї далі ходять порожні, а джитні продовжають перевозити пасажирів. Правда, шофери позни-мали написи й не беруть платні за перевіз, але вони не відмовляються брати гроші "на папіроси" й отримують своє.

Страйк трамваєвих робітників треває вже семий тиждень і нема виглядів на його скоре полагодження.

Бюро окрпарткому ухвалило постанову про українізацію преси в Дніпропетровську. За постановою місцева газета "Звезда" цілком українізується з 1-го жовтня цього року. Проведена вже часткова українізація газети не тільки не зменшила тиражу, а навпаки за останні два місяці тираж газети підвищився з 40,000 до 50,000.

НОВИЙ ЛІТАК "КРАЇНА РАД" ВІДЛЕТИТЬ ДО НЮ ЙОРКУ.

МОСКВА, 21. серпня. — В пятницю ранком розпічнеться новий полет аероплану з Москви до Ню Йорку, через Сибір і Аляску до Сіят'л і через Злучені Держави. Аероплян буде подібний до того, що недавно був примушений спуститися коло Чіти на Сибірі.

Новий аероплян буде також називатися "Країна Рад" і буде мати ту саму залогу, що й попередній аероплян тої самої назви.

Причиною примусового спущення першого аероплану була густа мрака коло Чіти. Летуни згубили свій напрямок і коли пробували осісти, вдарили об дерево й ушкодили літак.

ЯПОНІЯ КОНЦЕНТРУЄ ВІЙСЬКО В МАНДЖУРІЇ.

ЛОНДОН, 19. серпня. — Міністерство закордонних справ отримало відомість, що Японія почала концентрувати свої війська в околиці станції Чен Чун, що лежить на півночі південно-китайської залізниці, яка є під контролею Японії.

Концентрація японського війська є першим військовим кроком Японії в Манджурії від часу загарбання Китайцями східньо-китайської залізниці, що привело до зірвання зносин між Рад. Союзом а Китаєм.

ВІЙСЬКОВИЙ ДОГОВІР МІЖ ТРОМА ДЕРЖАВАМИ.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 21. серпня. — Напівофіційно повідомлено тут сьогодні, що три держави малої антанти — Югославія, Чехословаччина й Румунія — ратифікували тайний військовий договір, на підставі якого їхні армії будуть віддані під спільну команду на випадок війни.

ВІДГОМІН НАПАДУ НА ПОЧТУ У ЛЬВОВІ.

Як відомо, наглий суд, який розбирав справу нападу на почту у Львові, признав себе некомпетентним щодо обвинувачених Скітського і Штокала і суд присяглих засудив їх на окремій розправі на 4 роки тяжкої вязниці кожного. Проти цього вироку внесли вони відклик до найвищого суду, а цей затвердив 25. липня присуд суду присяглих.

СУТИЧКА МІЖ ФАШІСТАМИ А СОЦІЯЛІСТАМИ.

ВІДЕНЬ, 19. серпня. — В місті Льоренцен, у Стирії, прийшло до сутички між узброєними фашістами а соціялістами. Фашісти стріляли до соціялістів зі скорострілів і рушниць. Підчас сутички поранено з обох сторін 62 особи.

Війка виникла підчас забави соціялістів, коли їх провідник виголосив промову проти фашістів. До Льоренцену відправлено сильні відділи жандармерії, щоб припинити дальші сутички.

РОБІТНИЦТВО ВІННІПЕҐУ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ПОЛІЦІЙНОГО ТЕРОРУ В МІСТІ ТОРОНТО.

В минулу неділю вечером відбувся на Маркет Сквер у Вінніпеґу великий масовий мітінґ, скликаний Комуністичною Партією для запротестування проти терору торонтонської поліції над революційними робітниками, а головно проти кровавої розправи поліційних розбишак над комуністами в Квінс парку дня 13. серпня.

Теперішнє положення в Торонто й боротьбу Комуністичної Партії за право свободи слова і зборів змалював у довшій промові тов. Дж. Б. Салсберґ, генеральний секретар Індустріяльної Юнії Голкових Робітників, який недавно приїхав з Торонта, де був арештований разом з іншими товаришами за участь в антивоєнній демонстрації та засуджений на грошеву кару. Тов. М. Долгой, місцевий організатор згаданої юнії, був головою мітінґу.

Після промови тов. Салсберґа мітінґ одноголосно ухвалив резолюцію такого змісту:

"За останніх 10 місяців влада в Торонто веде кампанію переслідування й терору проти всіх боєвих робітничих організацій, а головно проти Комуністичної Партії. Вона заборонила всі мови, крім англійської, на публичних мітінґах в салях, і видала приказ усім власникам театрів і саль в Торонто, щоб не винаймали своїх саль і театрів Комуністичній Партії та боєвим робітничим організаціям під загрозою, що їм будуть відібрані лайсенси, в наслідок чого ніяка боєва робітнича організація в Торонто не може дістати тепер публичної салі.

Всі мітінґи під відкритим небом, скликувані Комуністичною Партією, розбиває торонтонська поліція при помочі найбрутальніших атаків і побивань зібраних робітників.

Десятки робітників арештовано й кинено до вязниці за те, що посміли прийти на мітінґи під відкритим небом.

Ці фашістські терористичні методи поширяться по цілій країні, якщо робітники в Торонто не вспіють відвоювати свого невідступного права до свободи слова і зборів, і за ними наступить здавлення кожної робітничої організації в домінії й заведення муссолінського фашизму в Канаді.

З огляду на вище наведені факти, цей великий масовий мітінґ робітників у Вінніпеґу, зібраних на Маркет Сквер 18-го серпня 1929 року, як найрішучіше протестує проти брутального здавлювання всіх обявів свободи слова і зборів у Торонто та вітає боєвих робітників у Торонто за їхню знамениту боротьбу, яку вони зводять під проводом Комуністичної Партії проти козацьких метод поліції та старань влади завести фашізм в Канаді.

Далі домагаємося від домініяльного уряду, щоб негайно припинив здавлювання робітничих прав у Торонто до свободи слова та правління терору, який тепер бушує в тім місті.

Цей масовий мітінґ закликає цілу робітничу клясу в домінії допомогти своїм братам в Торонто відвоювати своє право свободи слова і зборів та боротися рамя-в-рамя з нашими товаришами в Торонто проти брутальности влади в тім місті".

МЕКБРАЙД ОСТЕРІГАЄ "ПУБЛИКУ" ПЕРЕД МІТІНҐОМ КОМУНІСТІВ.

ТОРОНТО, 21. серпня. — Мейор міста МекБрайд видав учора осторогу до "загальної публики" в Торонто, щоб вона не йшла до Квінс парку у вівторок вечером, дня 27. серпня, коли Комуністична Партія скликає публичний мітінґ.

Поліція знову плянує зробити погром на комуністів і тому мейор остерігає обивателів, щоб не йшли до парку, бо й їм може дістатися підчас розгрому мітінґу, а це дуже неприємно для капіталістичної влади. Що іншого комуністи. Їх можна бити й мордувати — й за це Дрепер не буде перед ніким відповідати, а ще навіть дістане похвалу й аванс. Але побити обивателя — річ багато складніша. Він сам запротестує, за ним обстане буржуазна преса і взагалі виникають ріжні неприємности.

Тому й осторога до "загальної публики".

Тільки, що Дрепери й МекБрайди перераховуються. Число комуністів і їхніх симпатиків збільшається з кожним мітінґом. І воно зросте до тої міри, що з ними не буде так легко справитися. Терор поліції якраз збільшує армію комуністів.

ПОХІД НА КАСИ ХОРИХ В ЦІЛІЙ ПОЛЬЩІ.

На терені цілої Польщі в останніх часах розвинувся похід на Каси Хорих. Міністерство праці і суспільної опіки з міністром Пристором на чолі розвязало досі 12 Кас Хорих, з того 4 на терені Галичини, а саме у Львові, Дрогобичі, Бориславі і Надвірній. На місце зарядів поустановлювано державних комісарів. Є це змагання уряду усунути з установ суспільного обезпечення впливи свої політичних противників, як це недавно заповів провідник санац. табору Славек.

Що по цім похід на Каси Хорих не скінчиться, свідчить заснування 6-тижневих "професійних" курсів для випродукування нових кандидатів на комісарів Кас Хорих. Словом комісарщина, яка знищила все громадське життя на Західній Україні, перекинулась тепер на професійне обезпечення.